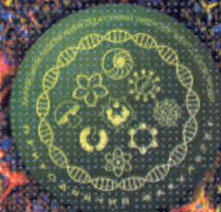

Міністерство освіти і науки України

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди, природничий факультет

Akademia Pomorska w Słupsku
Instytut Biologii i Ochrony Środowiska

II Міжнародна науково-практична конференція

ПРИРОДНИЧА НАУКА І ОСВІТА: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

20-21 вересня 2019

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Харків 2019

2. Захаренко А.В., Миняйло В.Г. Материалы по экологии муравьёв в различных гигротопах субори: тр. Харьк. с.-х. ин-та. 1975. 210. С.100–102.
3. Маркова Т.А., Солодовникова В.С., Радченко О.Н. Пространственно-функциональное распределение биоморф муравьёв Formicidae на юге лесостепи восточной Украины. Вестник Харьк. университета. 1986. №288. С.72–74.
4. Морозова В.Ю., 2005. К фауне муравьёв (Hymenoptera, Formicidae) г. Харькова. «Сучасні проблеми екології» Збірка матеріалів першої міжнародної конференції молодих вчених. 28–30 вересня 2005 р. С. 57 – 59.
5. Морозова В.Ю., Муравьи (Hymenoptera, Formicidae) окрестностей г. Изюма. «Проблеми сучасної ентомології» Міжнародна науково-практична конференція: тези доповідей (Ужгород, 15–17 вересня 2016 р.). с. 68.
6. Радченко А.Г. Муравьи (Hymenoptera, Formicidae) Украины. Киев, 2016. 480 с.
7. Шкафф Б. К фауне муравьёв окрестностей Харькова. Русск. энтномол. обозр. 1925.19; Вып.2. С.153–154.

Мулявіна Є.В., Галій А.І.

ЗНАЧЕННЯ ПІСОЧНОЇ ТЕРАПІЇ В ПСИХОКОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди, м. Харків
e-mail: mulyawina.liza@yandex.ua*

Mulyawina E.V., Galiy A.I. SIGNIFICANCE OF SAND THERAPY IN PSYCHOCORRECTION WORK. Sand therapy is one of expressive therapy methods. A picture made of sand is a product of creative expression, through which, at an unconsciously symbolic level, the reflection of inner tension and the search for ways of development are made. Sand therapy is a free art and therefore children's experience and stress in the sand games are almost excluded.

Key words: Sand therapy, art therapy, psychotherapy activity.

В останні роки науковий інтерес до проблем агресивності дітей молодшого шкільного віку суттєво зріс. Досить часто громадськістю піднімаються питання, які стосуються випадків жорстокості серед дітей молодшого шкільного віку не тільки по відношенню до тварин, але і до однолітків. Подібні випадки жахають вибором способів знущання відносно один одного.

Така поведінка призводить до того, що діти молодшого шкільного віку перестають адекватно спілкуватися і взаємодіяти з оточуючими людьми, втрачають зв'язок з соціальною дійсністю і, як наслідок, користуються небажаними формами поведінки.

Значний внесок у вивчення проблеми агресивної поведінки дітей молодшого шкільного віку внесли А. Бандура, А. Басса, Л. Берковець, Н.Д. Левітін, Н.В. Овчарова, Н.М. Платонова, Т.Р. Румянцева та ін.

Відповідно до теорії соціального навчання (А. Бандура) агресія і насильство формуються під впливом агресивного соціального оточення, негативних зразків поведінки. Згідно теорії, А. Басса і А. Дарки агресія розумілася як будь-яка поведінка, що містить загрозу або завдає шкоди іншим, як реакцію, як фізичну

дію чи погрозу такої дії з боку однієї особи, що зменшують волю або генетичну пристосованість іншої людини, в результаті чого організм іншої людини отримує больові стимули[1].

Пісочна терапія - один з методів експресивної терапії. Інша назва - метод Sandplay (дослівно - пісочна гра).

Традиційною формою психотерапевтичної роботи є вербальна комунікація у формі бесіди. Але часто навіть дорослій людині, а вже тим більше дитині, буває складно висловити словами свої переживання. Крім того, власні внутрішні процеси складні для розуміння, людина рефлексує тільки те, що знаходиться в його свідомості. В цьому випадку помічником може стати пісочниця з мініатюрними фігурками - пісочна психотерапія, яка дозволяє обходити «цензуру свідомості» і досліджувати несвідомі процеси засобами художньої експресії, так як створені людиною пісочні картини, що виникають у нього образи, - це відображення його внутрішнього стану, об'єктивація його настроїв і думок.

Метод пісочної терапії в даний час набув популярності і широко використовується фахівцями самих різних психокорекційних напрямків. Але на сьогоднішній день ця думка не отримала широкого поширення. Немає і загальної точки зору з питання про те, чи є пісочна терапія самостійним психотерапевтичним напрямком або тільки допоміжним методом в рамках експресивної терапії або арт-терапії[2].

Дійсно арт-терапевти часто використовують в роботі пісочницю з іграшками, адже створена з піску картина є продуктом творчого самовираження, завдяки якому на несвідомо-символічному рівні відбувається відображення внутрішньої напруги і пошук шляхів розвитку.

На перший погляд, пісочна терапія - досить проста техніка в проведенні, але дане враження оманливе. Це дуже тонкий інструмент, який вимагає від пісочного терапевта постійного особистісного і професійного розвитку, тому що особистість терапевта, навіть при мінімальному втручанні в процес, є основним інструментом будь-якої терапії, в тому числі і пісочної[3].

Плюсом пісочної терапії є те, що тут не потрібно точності ліній і схожості образів - це вільне мистецтво і тому переживання, стреси у дітей при іграх в піску майже виключені. Тут тільки одержувана радість від ігор.

Різноманітність плюсів пісочної терапії дозволяє використовувати пісок навіть в якості помічника в роботі логопеда. Пісок можна використовувати для розвитку мови. Начебто, на перший погляд, мова і пісок ніяк не можуть бути пов'язані.

Але варто нагадати, що пісок - це будівельний матеріал, і на ньому можна ліпити і писати букви, слова, діти можуть ліпити фігури, а потім розповідати, що це, і чому дитина зліпив саме таку фігуру.

Таким чином, можна зробити висновок, що програма профілактики агресивної поведінки дітей молодшого шкільного віку засобами пісочної терапії містить ефективні форми і методи зниження агресивної поведінки і може бути використана педагогами, психологами, соціальними працівниками в професійній діяльності по запобіганню агресивної поведінки дітей молодшого шкільного віку.

Список використаних джерел

1. «Корекція агресивної поведінки дітей молодшого шкільного віку». Інтернет ресурс. Режим доступу: https://dspace.kpfu.ru/xmlui/bitstream/handle/net/34620/AK2015_223_226.pdf?sequence=-1&isAllowed=y
2. «Загальна характеристика методу пісочної терапії». Інтернет ресурс. Режим доступу: https://studbooks.net/2021883/psihologiya/obschaya_harakteristika_metoda_pesochnoy_terapii
3. «Значимість пісочної терапії у роботі шкільного психолога». Інтернет ресурс. Режим доступу: <https://infourok.ru/znachimost-pesochnoy-terapii-v-rabote-shkolnogo-psihologa-2151181.html>

Мухіна О.Ю., Чепурна Н.П.

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

*Київський національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
muchina.ou2304@gmail.com*

Muchina O.Yu., Chepurna N.P. ECOLOGICAL EDUCATION AND EDUCATION OF STUDENTS OF DIFFERENT SPECIALTIES AT PEDAGOGICAL UNIVERSITY. The paper illustrates necessities in changes of general ecological education and formation of students of different specialties as future teachers.

***Key words:** ecology, ecological education, ecological formation of teachers.*

У сучасних умовах особливої актуальності набуває вивчення взаємодії людини з навколишнім середовищем з позиції створення безпечного, якісного і комфортного існування. Рішення екологічних проблем можливе лише за умови, якщо кожен зробить екологічним свій світогляд та спосіб життя.

Сьогодні екологічна освіта передбачає навчання дбайливого відношенню студентів до оточуючого середовища, що потребує вдосконалення внутрішнього світу самої людини. Тільки усвідомлюючи себе часткою макросвіту, з яким людина пов'язана безмежною кількістю зв'язків, дозволить будувати стабільні відносини з навколишнім середовищем.

На сучасному етапі розвитку суспільству необхідно відмовитися від уявлення про екологічну освіту як сукупність окремих знань з різних галузей науки або будувати її на базі професійної освіти. Конкретним чином повинна змінитися мета екологічної освіти, яка полягає в усвідомленні кожним студентом його місця у навколишньому середовищі і встановленні з ним правильних взаємовідносин. Така постановка мети потребує переосмислення змісту, форми та методів проведення навчання.